

ZAVEDENIE EURA A JEHO DOPAD NA ÚČTOVNÍCTVO

Agneša Víghová¹

Kľúčové slová: základná právna norma upravujúca zavedenie eura v SR, prepočet účtovných stavov na EURO, podávanie daňového priznania k dani z príjmu za zdaňovacie obdobie roka 2008

1. Základná právna norma upravujúca zavedenie eura v SR

Slovenská republika sa už Zmluvou o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii zaviazala, že po splnení všetkých ekonomických konvergenčných kritérií, tzv. maastrichtských kritérií ako svoju peňažnú menu zavedie menu euro. Základným právnym rámcom o zaviazaní sa Slovenskej republiky zavedenia eura je zmluva o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii, ktoré bolo v SR uverejnené v oznámení č. 185/2004 Z.z., podľa ktorého každý členský štát sa odo dňa pristúpenia k Európskej únii stal účastníkom hospodárskej a menovej únie.

Základným resp. generálnym zákonom, ktorá upravuje prechodné obdobie pri zavedení meny euro v SR je zákon č. 659/2007 Z.z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento zákon upravuje niektoré opatrenia a postupy súvisiace s prípravou na zavedenie a so zavedením meny euro v Slovenskej republike ako výlučného zákonného platidla, jednotnej meny a menovej jednotky podľa právne záväzných aktov Európskych spoločenstiev. Cieľom citovanej právnej normy je zabezpečiť organizovaný a plynulý postup pri zmene zákonných peňazí a menovej jednotky v Slovenskej republike v dôsledku prechodu zo slovenskej meny na euro, zamedziť nárastu inflácie v dôsledku prechodu na euro, pri prechode na euro ochranu ekonomických záujmov občanov a spotrebiteľov, zachovať kontinuitu existujúcich právnych vzťahov a dosiahnuť cenovú neutralitu pri premene a prepočtoch peňazí, cien, platieb a iných finančných a majetkových hodnôt zo slovenskej meny na eurá, ako aj umožniť fyzickým osobám a právnickým osobám postupne sa pripraviť a adaptovať na posudzovanie reálnej hodnoty príjmov, výdavkov, cien, platieb a životných nákladov v eurách na základe duálneho zobrazovania cien, platieb a iných hodnôt. Ministerstvo financií SR vydalo vyhlášku č. 75/2008 Z.z., ktorou sa ustanovujú pravidlá vykazovania, prepočtu a zaokrúhľovania peňažných súm v súvislosti s prechodom na menu euro na účely účtovníctva, daní a colné účely.

---

¹ Agneša Víghová, PhDr., tel. 0905182778, vighova.agnesa@atlas.sk, vighova.agnesa@zoznam.sk

2. Prepočet účtovných stavov na EURO

V zmysle § 4 ods. 7 zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) účtovná jednotka vedie účtovníctvo a zostavuje účtovnú závierku v peňažných jednotkách slovenskej meny. Od 01. 01. 2009 sa zákonnou menou stáva euro. V zmysle § 9 ods. 8 zákona o zavedení eura účtovná obdobie, ktoré sa začína od 01. 01. 2009 a neskôr účtovná jednotka vedie účtovníctvo a zostavuje účtovnú závierku v peňažných jednotkách meny euro.

V súvislosti so zavedením meny euro bude potrebné zabezpečiť jednotný postup účtovných jednotiek zostavujúcich riadnu a priebežnú účtovnú závierku k 31. 12. 2008. K zabezpečeniu jednotného postupu bude potrebné novelizovať niektoré ustanovenia zákona o účtovníctve (najmä § 4 ods. 7, § 9 ods. 2 písm. c), § 17a ods. 2 písm. a) a b), § 19 ods. 1 písm. a) a ods. 4., § 22 ods. 10, § 24 ods. 2). Navrhované novelizácie jednotlivých ustanovení zákona o účtovníctve sú potrebné vykonať z toho dôvodu, že v súčasnosti platné znenie zákona o účtovníctve prostredníctvom § 24 ods. 2 prikazuje účtovným jednotkám prepočítať majetok a záväzky na slovenské koruny kurzom vyhláseným NBS. Uvedený postup by bol neefektívny, nakoľko hodnota eura k 31. 12. 2008 podľa kurzového lístka NBS a podľa prepočtu na základe konverzného kurzu bude odlišná, pri prepočte by vznikali neopodstatnené kurzové rozdiely, ktoré majú dopad na výsledok hospodárenia účtovných jednotiek.

Príklad na prepočítavanie majetku a záväzkov v prípade účtovných jednotiek, ktoré účtujú v sústave podvojného účtovníctva, a ich účtovným obdobím je kalendárny rok :

Účtovná jednotka je povinná prepočítať majetok a záväzky znejúce v slovenskej mene na euro konverzným kurzom podľa pravidiel platných po zavedení eura.

Účtovná jednotka eviduje k 31. 12. 2008 krátkodobé pohľadávky v cudzej mene za predaj tovaru v sume 130 USD (kurz NBS 1 USD = 25 SKK, t.j. 3.250 SKK) a v sume 140 EUR (kurz NBS 1 EUR = 33,90 SKK, t.j. 4.746 SKK) a krátkodobú pohľadávku za predaj tovaru v sume 3.670 SKK.

Postup prepočtu k 31. 12. 2008 :

Účtovná jednotka má povinnosť prepočítať pohľadávku v cudzej mene (USD) v zmysle § 24 ods. 2 zákona o účtovníctve kurzom NBS (1 USD = 24,518 SKK) a pohľadávku v EUR konverzným kurzom. (Poznámka autora : toho času ešte nie je oficiálne stanovený konverzný kurz Európskou centrálnou bankou, z uvedeného dôvodu autor predpokladá na základe zistených informácií z MF SR konverzný kurz 1 EUR = 32,1234 SKK).

ŽILINSKÁ UNIVERZITA V ŽILINE
FAKULTA PREVÁDZKY A EKONOMIKY DOPRAVY A SPOJOV
Katedra ekonomiky

Účet	Prepočet
Analytický účet k účtu 311 – Odberatelia – pohľadávka v USD	$130 \text{ USD} \times 24,518 = 3.187 \text{ SKK}$
Kurzový rozdiel – strata	63 SKK
Analytický účet k účtu 311 – Odberatelia – pohľadávka v EUR	$140 \text{ EUR} \times 32,1234 = 4.497,30 \text{ SKK}$
Kurzový rozdiel – strata	248,70 SKK
Analytický účet k účtu 311 – odberatelia – pohľadávky v tuzemskej mene	3.670 SKK
Syntetický účet – krátkodobé pohľadávky – konečný zostatok	11.354,30 SKK

Postup prepočtu k 01. 01. 2009

Účet	Prepočet
Prepočet začiatkových stavov jednotlivých analytických účtov na euro konverzným kurzom	
a) analytický účet k účtu 311 – Odberatelia – pohľadávka v USD	$3.187 \text{ SKK} / 32,1234 = 99,21 \text{ EUR}$
b) analytický účet k účtu 311 – Odberatelia – pohľadávka v EUR	$4.497,30 \text{ SKK} / 32,1234 = 140 \text{ EUR}$
c) analytický účet k účtu 311 – Odberatelia – pohľadávka v SKK	$3.670 \text{ SKK} / 32,1234 = 114,24 \text{ EUR}$
Syntetický účet = analytický účet	353,45 EUR
Prepočet cudzej meny kurzom európskej centrálnej banky	
a) analytický účet k účtu 311 – Odberatelia – pohľadávka v USD	$130 \text{ USD} / 1,3621 = 95,44 \text{ EUR}$
b) kurzový rozdiel z dôvodu zavedenia meny euro	3,77 EUR

Ďalší okruh problémov môžu vzniknúť pri prechode na menu euro v prípade účtovných jednotiek, ktoré majú účtovné obdobie hospodársky rok, a ktoré sú v konkurze a vyrovnaní alebo v likvidácii.

Uvedené problémy musia byť riešené novelizáciou zákona o účtovníctve, aby široká verejnosť mohla postupovať správne a aby bola zabezpečená požiadavka kladená v § 7 ods. 1 zákona o účtovníctve. Podľa § 7 ods. 1 zákona o účtovníctve účtovná jednotka je povinná účtovať tak, aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva, a o finančnej situácii účtovnej jednotky.

3. Podávanie daňového priznania k dani z príjmu za zdaňovacie obdobie roka 2008

Podľa § 41 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“) daňové priznanie za predchádzajúce zdaňovacie obdobie

je povinný podať daňovník v lehote podľa § 49 zákona o dani z príjmov. V zmysle § 49 zákona o dani z príjmov daňové priznanie sa podáva do troch kalendárnych mesiacov po uplynutí zdaňovacieho obdobia.

V daňovom priznaní podávanom v deň alebo po dni zavedenia eura, ktoré sa týka zdaňovacích období, ktoré končia pred dňom zavedenia eura, sa peňažné údaje vykazujú v slovenských korunách. Daň na úhradu si daňový subjekt prepočíta konverzným kurzom na eurá a po zaokrúhlení tejto sumy ju zaplatí príslušnému správcovi dane v eurách. Daňový subjekt nie je povinný prepočet uvádzať v daňovom priznaní.

Peňažná suma v slovenských korunách sa prepočíta na eurá konverzným kurzom na tri desatinné miesta, pričom suma do 0,005 eura sa zaokrúhli na dve desatinné miesta, t.j. na najbližší euro cent nadol a suma od 0,005 eura vrátane sa zaokrúhli na dve desatinné miesta na najbližší euro cent nahor, pričom konečné sumy, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu alebo rozpočtu obcí sa zaokrúhľujú na dve desatinné miesta nadol, na prospech osôb povinných znášať úhradu týchto platieb a konečné sumy, ktoré sú výdavkom štátneho rozpočtu alebo rozpočtu obcí, sa budú zaokrúhľovať na dve desatinné miesta nahor, na prospech oprávnených príjemcov týchto platieb.

Príklad :

Daňový subjekt podá daňové priznanie za zdaňovacie obdobie roka 2008, v ktorom jeho daňová povinnosť bude 43.590 SKK, v prepočte konverzným kurzom uvedená suma činí 1.356,9547 EUR po zaokrúhlení 1.356,95 EUR.

Zavedenie eura v SR bude dôležitým krokom čo prináša pre každého z nás výhody, ale na druhej strane zákony definujú množstvo povinnosti podnikateľským subjektom. Pre úspešné zvládnutie prechodu slovenskej meny na euro do Národnej rady SR sú pripravené novelizácie základných právnych predpisov.

Literatúra:

- [1] zákon č. 659/2007 Z.z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- [2] dôvodová správa k zákonu č. 659/2007 Z.z.
- [3] vyhláška MF SR č. 75/2008 Z.z., ktorou sa ustanovujú pravidlá vykazovania, prepočtu a zaokrúhľovania peňažných súm v súvislosti s prechodom na menu euro na účely účtovníctva, daní a colné účely
- [4] zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
- [5] zákon č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov
- [6] informácie v súvislosti s prechodom zo slovenskej meny na menu euro na účely daní, poplatkov, colné účely a účtovníctva